

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

Vande groetenisse van alle de wonden Iesu, ende hoe verdienstigh dat het
is, de siecken te dienen ende vant beletsel van s'menschen affectie. Dat
XXXV. Capittel.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

en bercreegh tot elcken beers bande sequentia
 een sonderlinge kennisse. Maer als men sanc/
 Audit in gyro sedis, dat is: hy hoort rontom de
 setel/heestse gheseyt tot den h. Joannes. Och
 wat een blyschap waert ghy doens genterde
 als ghy soo verheuen waert: Waer op hy: Ghy
 segt de waerheyt/maer weet dat ic nu meerdt
 genoechte hebbe inde dinghen die ghy nu bet-
 haelt/als ghy b verheugt met de goedertieren
 melweerdicheyt van mynen alderlieffte Heere.
 Ende soo als met haer in geboelen ouer een co-
 mende/sat hy vziendelyck by haer tot dat men
 sanc: Iste custos virginis, dat is: hy was den be-
 waerder bande Maeght/waer en-tusschen hy
 scheen verheuen te worden tot den rhyoon toe
 bande glorie Godts/al waer hy blinckede door
 een wonderlycke schoonheyt bā alle de hemel-
 sche inwoonders door een onweerdeerlycke
 liefde wert verheuen ende gheprezen/ waerom
 dat hy was ghenietende een onghelooffelycke
 wellusticheydt door de ouersoete woorden die
 daer volghden/te weten: Cali cui Palatium, dat
 is: wiens palleys den hemel is.

Vande groetenisse van alle de wonden Iesu, ende
 hoe verdienstigh dat het is, de siecken te dienen
 ende vant beletsel van s'menschen affectie.

DAT XXXV. CAPITTEL.

Alste booz den Ascensioens dagh om te
 groeten de doorlichtige wonden van het
 heele Lichaem ons Heeren Iesus bys dupsent
 vierhondert ende ses ende sestig mael gheseyt
 hadde dit beersken: Glorie zy b lieffelijste/soet-
 ste/goedertierenste/edelste/keiserlycke/wirne-
 menste/blinckede/ ende alstijt geruste Dypbul-
 dicheyt/

blicheyt/ booz de roode wondē van mijn tenigh
wtuercozen lief/ ſoo heeft hem aen haer op eenē
tijdt beropenbaert de Heere Jēſus/ die ſchoon
is van weſen bouen de gedaente der Engelen/
hebbende op elck van ſijn wonden blommen/
die booz goutberwichheyt bloncken / ende haer
met vriendelijc gelaet en de alderſoetſte wooz
dekens wederom groetende / heeft hy gheſeyt
onder andere: Siet in deſe wtneemende blickē
de gedaente ende glorie/ daer ghy in mi ſiet/
ſal ick v in v beropenbare inde uren van v door
heel bloemigh ende brolgc / ende met ſulcken
tiraet als nu mijn wonden door de groetenisse
van v ghebedekens zijn verciert/ ſal ick alle de
blecken van v ſonden ende onachtsaemheden
bedeckende vercleren. Ende oock van alle die
met dierghelijckē meerticheydt ende deuotie
alle mijn wonden groeten met het ſelfſte oft
dierghelijcken ghebedt.

Maer op den naesten Sondag die booz de
Aſcenſioens dagh comt/ alſe ras ter Mettenen
tijdt op ſtondt om die af te lezen/ om datſe dat
ghebaen hebbende langher tijdt ſoude hebben
om te bidden/ ende om datſe den Heere (dieſe de
hier daghen die booz Aſcenſioens dagh comen
hierichlyc gewenſcht hadde dat hy in haer her
te ſoude gheherberghē hebben) des te byſplicher
ende ſoetelijcker ſoude ſeeft bewiſen. En alſe
nu haer Mettenen tot de vijfde leſſe toe geleſen
hadde/ ſide eene andere ſieck perſoone die nie
mandt en hadde die met haer de Mettenē ſou
de lezen. Sy gelijcē vol was / hebbende het in
ghetpandt vande liefde/ barmherticheydt met
haer hebbende / heeftſe gheſeyt tot den Heere
Madenael dat het v bekend is mijnen Heere/
hoe dat ick bouen mijn crachten ooc gearbeyt
hebbe

Groete
tot de
vonden
des Heere

De daet
vāde God
vruchuge
groetenis
der vvon
de Chriſti

hebbe alleen om de Mettenen te lesen. Nochtans om dat ic geerne hadde dat ghy den Heere der charitatē by my dese dagen ter herberge quaeint/ ende om dat ich helaes my dese weke weynigh ghereet gemaect hebbe door gebede ende oeffeninghen der deughden om v ter herbergen/ nu tot uwen eewigen lof/ ende tot verhullinghe van alle het ghene dat ich v mijnen lieffelijcksten gast behoorde bereydt ghemact te hebben inde liefde/ die ghy seluer zyt/ sal ic v wederom de Mettenen herlesen. Alse dit dan begoste te doen/ de Heere waer makende datter

Math. 23. gheschreuen is. Ich ben cranck ghevveest, ende hoe verghy hebt my besocht, ende oock dat. Het ghene dienstigh dat ghy aen een mijne minste ghedaen hebt, dat dat het is hebby my ghedaen, die heeft hem aen haer bedeckecken toont met sulcken vrolijcken ghelast des goetse dienen dertierenhepts ende lieffelijchepts/ dat het niet gheen woorden wtghesproken/ noch niet geen menschelijke sinnen soude hebben connen begrepen worden.

Op dat ich nochtans onder vele eenighs een weynigh daer af rake. Het dochte haer dat de Heere Iesus in een groote glorie sittende af een wellustighe tafel/ niet alleenlijck van elck woort/ maer oock van elcke letter/ diese haer Mettenen lesende sprach/ wtrepchte ontwisprekelycke ende onweerdeerlijcke gaten der gracen/ der blaschappen/ ende eewighe belooninghen/ aen alle die inden Hemel waren/ op aertrijck/ en oock aen de sielken int bagetier. Ende sy creegh verlichtinge wt elcke woorden van Psalme lessen/ ende Responsozen van een ontwisprekelycke soeticheyt vande Goddelijcke kennisse/ ende daer vloeyden in haer siele tot het merck toe een crachtigh verheughen van Geestes

de vrucht
vande goe
de ver-
ken is glo
rius,

Geestelijck verstandt / want welck ouerinidts
de menichbuldigheyt sy qualijck pet onthou-
wen heeft om een andere te vertellen / hoe wel
datse nochtans in haer binuenste was ouer-
bloedende inde genoechten / want ghene sy eerst
ghesmaect hadde. Maer alse inden Psalm: Psal. 17.
Ad te Domine clamabo, inden lesten heers / Sal-
uum fac populum tuum Domine, & benedic he-
reditati tuae, dat is: Maect Heere u volck sa-
ligh / ende ghebenedijdt u erfotel: begheerde dat
de Heere een ouerbloedighe gracie van sijn ge-
benedijdinge soude geuen aen sijn heele kercke.
De Heere antwoorde: Wat wildy beminde
dat ick doe? Want ick hebbe my nu soo me-
weerdelijck in u gewelt gegeuen / gelijc ick aen
de galge des Cruys doot bevel der liefden my
heel ghegeuen hebbe ter gheliefden van mijnen
Vader. Waerom gelijc ick op dien tijdt niet en
hebbe connen tegen het welbehaghen des Va-
ders / comen banden Cruyce / soo en can ic nu
oock niet anders willen dan sulchs als u liefde
begheert. Waerom al dat ghy begheert / repcht
ghy my dat mildelijck wt doot de cracht van
mijn Godtheit. Alse dan was genietende dese
ende diergelijcke brenghde bande Goddelijcke
lieffelijcheit ter wijlen de Mettenen duerden.
Ten lesten soose wt waren / ende soose haer be-
geuen hadde te bedde om te rusten / soo heeft de
Heere tot haer gheseyt met een het vriendelijc-
ste gelaet / die berinoeyt wort inde wercken der
liefden die sal te rechte moghen rusten inde stil-
le slaep-plaetse der liefden. Ende dit gesept heb-
bende heeft hyse ghenomen in sijn Goddelijcke
armen / ende hy heeftse te neder gheset op sijn
borste als op de geruste slaep-plaetse. Dus als
wt het middelste van het Goddelijc herte / waer
M m 3 toe

toe het scheen datse ghekeert lagh/ soo heeft den
 boom der liefden ghebloept dooz een straep ghe-
 daente / herciert met tacken ende vruchten/
 hebbende bladeren als blinkende sterren/ die
 wtsprijpende en nederlatende sijn tacken ront-
 om bevangen heeft de rustplaetse daer de siele
 op rustende was / ende daer soo werdt de siele
 dooz den reuc van het loof/ ende met den smaet
 van die vruchten genoegelijck vermaect. Het
 scheen oock dat van den wortel vanden boom
 wtsproot een claer aepken als van een spring-
 ghende water dat om hooge springhende/ ende
 terstondt wederom vallende in synen oorsprong
 de salige siele dooz een wonderlycke soeticheydt
 dock vermaecte / en sy heeft dooz dat aepken
 verstaen dat het was de soeticheydt vande wt-
 nemenste Godtheydt / wiens volheydt inde
 menscheit Jesu Christi lichamelijck gherust
 heeft/ de welcke ooc de sielen der wtuercoepē met
 een ontwispelijcke soeticheyt vermaect. Hier
 na onder de Misse / onder de welcke sy soude
 communiceren / soo heeftse aen den Heere be-
 leden alle de gebreken van haer siele/ gelijc den
 eenen vriendt aen den anderen/ die hy weet dat
 hem besorgen sal de ouerbloedicheyt van alle
 goet/ biddende dat hy haer op Ascensioens dagh
 hy Godt den Vader soude vercrighen vergiffe-
 nisse van alle haer ghebreken. Waer op de Heer
 re haer ghegheuen heeft dese goedertieren ant-
 woordt: Ghy zijt die minnelijcke hester die
 dooz een ongelooftelijcke schoonheydt in mijn
 oogen zijt behaeghlijck/ begeert dan sulcks als
 ghy wilt/ ende het sal v gegeven worden. Mis-
 se nu begoft te bidden dooz alle die haer benolen
 waren/ en ooc dooz die haer eenige vrientchap-
 pen. De Heere soetelijck hem tot haer vuygē

Op den
 Ascen-
 siondach
 sullē vy
 de Heere
 beuelen
 alle onse
 nootake-
 lijcheden

de / ende als met ſijn tabbaert haer deckende
 heeft aen haer ſiele een ſecreet kuſſen gegeuen.
 Waer dooz ſy terſtondt verſtaen heeft / dat ſe
 daeghs te horen een bleefſen gecregen hadde/
 dooz dien dat ſe dooz menſchelycke affectie ee-
 nighe weldaet ontfanghen hadde van een per-
 ſoone. En ſy heeft geſeyt tot den Heere : Waer-
 om laet ghy toe o Heere dat my pemandt hou-
 we ende bereere als een Sanctinne : Als ghy
 de Heere van alles hebt begeert te zyn de min-
 ſte onder de mans / ende dat het v loffelyck is
 dat v wtuercozen worden verſmaeydt en miſ-
 acht in deſe werelt / om dat ſe ſoo te beter v
 worden ghelyck ghemaect in glorie / hoeſe ver-
 ſmadelijcker zyn op der aerden? De Heere heeft
 gheantwoordt : Mijn woordt is dooz den Pro-
 pheet die ſinght : Iubilare Deo omnis terra , dat
 is : Iubileert den Heere alle ghy aertrijck , ende
 daer onder bolght : Date gloriam laudi eius , dat
 is : Gheeft glorie aen ſijnen lof. Ick laet dan
 toe dat ſommige hooghe dinghen van v denc-
 kende inden Geest / tot v ſouden ſoetelijcks be-
 weeght wordē / ende v des te minnelijcker sou-
 den aenſe : op dat ic haer daer dooz ſoude heyl-
 ligh maken / ende tot mijn gratie bequaem / en
 oock om dat ick ſe my ſoo des te aenghenamer
 ſoude maken. Waer op ſy : Heere wat ſalder v a-
 my dan ghelworden / is dat ghy haer liedē daer
 dooz heyligh / waer dooz ick ſchade lyde? De
 Heere antwoordde : Ic hebbe genoeghe uwen
 gouden rock / dat is / de gratie die ic in v gheſet
 hebbe te beresmailleren met byzyn blinkende
 verue. Waer dooz ſy / dooz dat woordē byzyn
 verſtaen heeft / dat / als een menſche ouerdence
 ſommige weldaden die hem gedaen zyn / ende
 dat hy die dooz menſchelycke affectie aenbeert

Pſal. 65.

Am 4

heeft

heeft / en dat hy daerom droef zijnde daer door
 perootmoedicht wordt / dat hy den Heere door
 sulcken ootmoedicheit soo aengenaem is / ghe-
 lijck de swerte verue het goudt blyckelijcker
 maect. Maer om dat de Heere seide blinckende
 verue / heeftse verstaen dat de danckbaerheyt /
 waer door yemaudt aenbeert de welbaden /
 soo wel die hem van Godt comen / als oock die
 hem vande menschen om Godts wille gedaen
 worden / de siele meest bequaem maect om al-
 derhande gauen van Godt te ontfangen / ende
 oock te behouden.

Hoe datmen voor andere bidden sal, ende den
 Heere groeten in sijn Hemelvaert.

DAT XXXVI. CAPITTEL.

Een ma-
 niere om
 onse vere-
 ken Godt
 te offeren

SMaendaghes door Ascensioens dagh soose
 met de hoorst, denotie door hadde den Heere
 door te houden de sonden van alle de werelt /
 ende alse door de Mettenen wederom door
 liefde comende by de hoorst. siecke persone die
 diende oock bouen haer eyghen crachten / soo
 heeftse oock dat aen den Heere gheoffert tot
 sinen ewighen lof door de versoeninghe van
 alle de sonden die daer inde heele werelt ghe-
 schieden teghen synen Goddelijcken wille. Het
 welck alse dede soo docht haer datse een ontale-
 lijcke menighe so van mans als vrouwen /
 met een gaulwe coorde (die de liefde beteckent)
 omringhelde / ende die so tot den Heere brach-
 te / waer ouer de berinbertighe en goedertieren
 Heere met een wonderlijck vrolijk ghelaet /
 sulcks van haer als hem seer aengenaem aen-
 beerde / by ghelijckenisse van tenen Coninck /
 den den welcken seer aengenaem soude zijn
 een